

در ماهی که گذشت، نمایشگاه عکسی از عکاسی مشهور در گالری شماره یک خانه عکاسان ایران برپا شد که هم به دلیل موضوع مهمی که داشت و هم به دلیل سبک کاری عکاسش بد ندیدیم که به آن بپردازیم. نمایشگاه عکس «باز خوانی یک فاجعه؛ گزارش عکاس فرانسوی از بزرگ‌ترین کشتار مسلمانان اروپا» عکس‌های ژیل پرس از جنگ بوسنی است. این عکاس فرانسوی در سال ۱۹۹۳ به مدت ۳ ماه در جنگ بوسنی حضور داشت و با دوربینش تصاویری تلخ از پناهجویان و بازماندگان، مجروحان و کشته‌شدگان مسلمان بوسنی در شهرهای توزلا، موستار و سارایوو و بوسنی مرکزی ثبت کرد.

ژیل پرس روز ۲۹ دسامبر سال ۱۹۴۶ در شهر نوئیل سورسن فرانسه دیده به جهان گشود. از سال ۱۹۶۶ تا ۱۹۶۸ در انستیتوی d'Études Politiques در پاریس و سپس تا سال ۱۹۷۱ در رشته اقتصاد و سیاست در دانشگاه وینسنس تحصیل کرد و در سال ۱۹۷۰ به عنوان عکاس شروع به کار کرد. یکی از نخستین پروژه‌هایش بررسی مهاجرت در اروپا بود. او از آن زمان رویدادهایی را در ایرلند شمالی، لبنان، فلسطین، ایران، بالکان، رواندا، ایالات متحده، افغانستان و عراق ثبت کرده است.

وی پس از انقلاب اسلامی به ایران سفر کرد و از آذر تادی ۱۳۵۸ (دسامبر ۱۹۷۹ تا ژانویه ۱۹۸۰) تصاویری مستند از وقایع ماه‌های نخست پس از پیروزی انقلاب ایران تهیه کرد. حاصل سفر خود به ایران را در کتابی با عنوان «تلکس ایران: به نام انقلاب» در صد و یک صفحه و شامل ۹۸ عکس سیاه و سفید در همان سال به چاپ رساند. مجموعه عکس‌های او از نماز جمعه تهران تا تشییع پیکر شهید مفتاح در قم، تجمع‌ها و تظاهرات مردم، رابطه شکننده آمریکا و ایران در زمان بحران گروگانگیری، آمادگی مردم در دفاع از انقلاب، تازندگی عادی مردم کوچه و بازار در شهرهای تهران، تبریز، قم، مهاباد و سنندج را در بر می‌گیرد.

عکس‌ها: همشهری/احمد عباس‌نژاد

«قهرمان کوچک»
برای قهرمانان کوچک
نمایش عاشورایی ویژه کودکان و نوجوانان

نمایش عروسکی یکی از بهترین راه‌ها برای آموزش و سرگرمی کودکان و نوجوانان است که به وسیله آن می‌توان مفاهیم دینی را آموزش داد. نمایش عروسکی «قهرمان کوچک» کاری است به نویسندگی انوش معظمی و به کارگردانی افشین ناظری که به واقعه عاشورا می‌پردازد. آرش پژمان، معاون آموزش شهروندی شهرداری تهران که به تماشای این نمایش نشست، درباره آن گفت: هنرهای مختلفی سعی کرده‌اند به واقعه عاشورا بپردازند و آن را زنده نگه دارند که هنرهای نمایشی یکی از مهم‌ترین آنها بوده و نمونه آن تعزیه است. این در حالی است که هنرهای نمایشی عاشورایی ویژه کودک و نوجوان هیچ‌گاه شکل نگرفت. کار برای کودک و نوجوان بسیار دشوار است، چرا که این گروه سنی تاریخ نمی‌دانند، نشانه‌ها را نمی‌شناسند و با آنها زیست نکرده است؛ به این ترتیب برای ساخت چنین اثری دقت نظری چندبرابری نیاز است.

معاون آموزش شهروندی شهرداری تهران ادامه داد: «قهرمان کوچک» نمایش عروسکی عاشورایی موفقی بود چرا که در طول اجرا کودکان و نوجوانانی که در تماشاخانه مهر حضور داشتند لحظه‌ای از پیگیری داستان و ماجرای روایت شده چشم برنداشتند و تا پایان بدون هیچ‌گونه ناهنجاری معمول آن را دنبال کردند. بدیهی است که در تماشاخانه‌های تئاتری که نمایش‌های کودک و نوجوان اجرا می‌شود برخی مخاطبان کودک بی‌تأثیر می‌کنند و با اثر نمایشی ارتباط لازم را برقرار نمی‌کنند اما روند درست، بیجا و بر تواتر «قهرمان کوچک» مانع از چنین رویداد متداولی شد.

پژمان در ادامه گفت: تئاتر کودک همانند سینمای آن هنری اقتصادی نیست اما وظیفه هنرمندان است که برای این گروه سنی اثر مناسب، جذاب و سازنده خلق کنند. چنین وظیفه‌ای هنگامی موفق عمل می‌کند که سازمان‌های مربوطه و متولیان فرهنگ و هنر کشور پای کار بیایند، حمایت‌های همه‌جانبه از آن داشته باشند چرا که ما در کشور شیعی زندگی می‌کنیم و وارث حکومت شیعی هستیم که باید برای حفظ بقای آن هزینه کنیم. تئاتر کودک گونه‌ای نمایشی فکاهی و بی‌مغز نیست که صرفاً بخواهد از مخاطب خود خنده بگیرد؛ در نتیجه باید حمایت‌های ویژه‌ای از آن شود، چرا که هرچه ما برای گروه سنی کودک و نوجوان هزینه کنیم، هزینه‌های آینده کشور برای اصلاح رفتارهای اجتماعی کاهش می‌یابد. امروز این امکان برای خدمت فرهنگی و هنری به کودک و نوجوان فراهم است اما باید به‌درستی هدایت و به آن پرداخته شود.

پژمان در پایان گفت: نمایش عروسکی عاشورایی «قهرمان کوچک» قدم کوچکی در عرصه هنرهای نمایشی کودک و نوجوان است اما همین قدم کوچک آنچنان ارزشمند است که باید بر آن ارج نهیم و قدر آن را با حمایت‌های لازم بدانیم.